

(Global Research, 2.6.2010)

Интервју: др Пол Крег Робертс, бивши помоћник секретара Трезора САД, придружени уредник Вол Стрит журнала, професор политичке економије у Центру за стратешке и међународне студије Универзитета Џорџтаун у Вашингтону.

Пошаст света – САД су "неуспела држава"

Докторе Робертс, Сједињене Државе се сматрају најуспешнијом државом у данашњем свету. Шта је тајна америчког успеха?

Робертс: Пропаганда. Ако ћемо говорити отворено, САД су неуспела држава (*a failed state*).

Али више о томе касније. САД дугује свој имиџ успеха следећем: 1. огромном земљишту и минералним сировинама које су насилно "ослободиле" од урођеника, 2. самоуништењу Европе, посебно Велике Британије, у Првом и Другом светском рату, и 3. економској деструкцији Русије и већине азијских земаља комунизмом и социјализмом.

После Другог светског рата, САД су од Велике Британије преузеле улогу резервне валуте. Ово је амерички долар претворило у светску валуту и омогућило САД да рачуне за увоз плаћа у својој валути. Због опшег уништења осталих индустријализованих земаља у Другом светском рату, једино САД су биле у стању да снабдевају светска тржишта. Овај историјски повољан стицај околности створио је међу Американцима утисак да су повлашћен народ. Данас милитантни неоконзервативци говоре о Сједињеним Државама као о "неопходној нацији". Другим речима, Американци су изнад свих осталих, осим, наравно, Израелаца...

У очима Американаца су магловите "терористичке претње", иначе креиране од стране

њихове сопствене владе, довољно оправдање за директну агресију над муслиманским народима и светску хегемонију као државну агенду.

Овако арогантан став објашњава зашто већина Американаца не осећа кајање због преко милион мртвих и четири милиона расељених Ирачана као последицу америчке инвазије и окупације, а које су у потпуности биле засноване на лажима и обманама. То објашњава зашто нема кајања ни за небројене Авганистанце које је кавалерски убила америчка војска, или пакистанских цивила покошених америчким беспилотним бојевим летелицама и "војницима" који њима управљају преко видео екрана. То објашњава и зашто не постоји огорчење међу Американцима ни онда када Израелци бомбардују либанске цивиле и цивиле у Гази. Нико у свету неће поверовати да најскорији израелски чин варварства, убилачки напад на међународну флотилу која је носила хуманитарну помоћ у Газу, претходно није добио дозволу америчких пријатеља Израела.

Рекли сте да су САД пропала држава. Како то може бити? Шта то значи?

Рат против терора, изум режима Џорџа Буша и Дика Чејнија, представља рушење Устава САД и укидање грађанских слобода које тај исти Устав отелотворује. Повеља о правима је вивисецирана. Обамин режим је институционализовао Буш-Чејнијев напад на америчке слободе. Данас ниједан амерички грађанин нема никаква права уколико је оптужен/а за "терористичке" активности. Обамин режим је проширио релативно неодређену дефиницију "терористичких активности" на "домаћи екстремизам", још једну недефинисану и нејасну категорију под дискреционим правом Владе. Укратко, "терориста" или "домаћи екстремиста" је свако ко се не слаже са политиком или праксом које америчка влада сматра неопходним за спровођење светске хегемоније.

За разлику од неких земаља, Американци нису етничка група. То је скуп разних народа, уједињених под Уставом. Када је Устав уништен, САД је престала да постоји. Оно што данас постоји су центри моћи који никоме не полажу рачуне. Избори не значе ништа пошто обе партије зависе од једне те исте моћне интересне групе за средства за своје изборне кампање. Најмоћније интересне групе су војно-безбедносни комплекс, који укључује Пентагон, ЦИА и корпорације које их опслужују, амерички про-израелски лоби ([AIPAC](#))

, нафтну индустрију која тренутно уништава Мексички залив, Вол Стрит (инвестиционе банке и хеџ фондови), осигуравајућа друштва, фармацеутске компаније, и агро-компаније које производе храну сумњивог хемијског састава.

Ове корпоративне силе чине олигархију која се не може уклонити гласањем на изборима. Откад је "глобализам" озакоњен, демократе су зависне од истог корпоративног извора прихода као и републиканци, будући да је глобализам уништио радничке синдикате. Према томе, не постоји разлика између републиканаца и демократа, бар не значајна.

Такозвани "рат против тероризма" је докусурио уставно-правну пропаст САД. Америка је крахирала и са становишта економије. Под притиском јурњаве Вол Стрита за краткорочним профитима, америчке корпорације преселиле су своју производњу за тржишта у САД у иностранство. Због тога су амерички БДП и милиони добро плаћених радних места дислоцирани у земље као што су Кина и Индија, са јефтинијом радном снагом и стручном експертизом. Ова пракса траје мање-више од 1990. године.

Након 20 година америчке *off-shore* производње која је уништила америчке послове и савезне, државне и локалне пореске основице, стопа незапослености у САД мерена методологијом америчке владе из 1980. године сада износи преко 20 одсто. Лествице вертикалне покретљивости становништва (напредовања из нижих у више друштвене слојеве, прим.прев.) уклоњене су. Милиони младих Американаца са универзитетском дипломом запослени су као конобарице и бармени. Проценат уписа страних студената на америчким универзитетима је све већи и већи, као последица спознаје америчке популације да универзитетска диплома не игра улогу у

off-shore
пословима које су ти исти потенцијални дипломци очекивали.

Када ова прекогранична производња поново уђе у САД као увоз, трговински биланс се погоршава. Странци користе своје вишкове долара за куповину активе у САД.

Сходно томе, дивиденде, камате, капитални добици, путарине, ренте, профити, сада теку у иностранство страним власницима, чиме се повећава притисак на амерички долар. САД је у стању да преживи страни монтирани удар на свој БДП зато што је амерички долар и даље резервна светска валута. Међутим, велики буџетски и трговински дефицит САД ће наставити да врши толики притисак на долар да он више неће моћи да одржи ту улогу. А када долар пропадне, амерички народ ће пасти на просјачки штап.

САД су "неуспела држава"

Пише: Пол Крег Робертс
петак, 11 јун 2010 13:58

Америка је презадужена, како власт тако и грађани. Током последњих деценија није било раста породичних прихода. Економија САД се одржавала кроз експанзију потрошачког дуга. Сада су потрошачи толико презадужени да више не могу зајмити. То значи да главна покретачка снага америчке економије, потрошачка тражња, више не може да расте. Пошто потрошачка потражња чини 70% привреде, оног тренутка када она више не може да расте окончава се могућност економског опоравка.

САД је неуспела држава и због тога што ни стране корпорације ни органи власти на било којем нивоу, било државном, локалном, или федералном не полажу рачуне народу. Бритиш Петролеум је уништио Мексички залив. Америчка влада није ништа предузела. Реакција Обаиног режима на ову кризу је неодговорнија од реаговања Бушовог режима на ураган Катрина. Мочваре и рибарство у заливу уништиле су нерегулисана капиталистичка похлепа и влада која третира животну средину са презиром. Туристичка привреда Флориде је уништена. Трошкови бушења у дубоким водама превазилазе нето вредност нафтне индустрије. Као резултат неуспеха америчке државе, нафтна индустрија је уништила један од најзначајнијих светских еколошких система.

Шта се може учинити?

Амерички народ је изгубљен у земљи чуда. Они појма немају да су њихове грађанске слободе укинуте. Тек сада врло постепено стичу свест о томе да је њихова економска будућност угрожена. Они толико мало знају о порасту мржње у свету према Американцима због уништавања других народа. Укратко, Американци су пуни себе. Они појма немају о катастрофама које су својим незнањем и нечовештвом сручили на себе и на читав свет.

Многи у свету, гледајући земљу која делује истовремено и глупо и нехумано, чуде се Американцима и њиховом лепом мишљењу о себи. Питање је да ли је Америка врла "неопходна нација" из неоконзервативне пропаганде, или је Америка у ствари пошаст света?

(Превод: **Василије Д. Мишковић**)